

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 269/2012-38

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. mája 2012 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. F. V., B., zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. R. B., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. R. B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 MOBdo/4/2010 z 30. marca 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. F. V. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. júla 2011 doručená sťažnosť MUDr. F. V. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva

podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 MOBdo/4/2010 z 30. marca 2011 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

Zo sťažnosti a z predložených dokumentov ústavný súd zistil nasledujúce skutočnosti:

E. V. (ďalej len „odporkyňa“) vystavila 26. októbra 2005 na rad sťažovateľa vlastnú zmenku na sumu 80 000,00 € s dátumom splatnosti 2. február 2006. Keďže odporkyňa v lehote splatnosti sťažovateľovi zmenkovú sumu nezaplatila, sťažovateľ sa obrátil na Okresný súd Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) s návrhom na vydanie zmenkového platobného rozkazu. Okresný súd vydal zmenkový platobný rozkaz č. k. 1 Zm/107/07-17 z 18. mája 2007 (ďalej len „zmenkový platobný rozkaz“).

Odporkyňa podala v zákonnej lehote námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu, na prerokovanie ktorých nariadil okresný súd pojednávanie na 5. máj 2008. Odporkyňa sa ho nezúčastnila, avšak svoju neúčasť riadne ospravedlnila.

Okresný súd vyhodnotil námietky odporkyne ako nedôvodné a rozsudkom č. k. 1 CbZm 18/07-54 z 5. mája 2008 ponechal zmenkový platobný rozkaz v celom rozsahu v platnosti. Proti tomuto rozsudku sa odporkyňa odvolala.

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 1 CoZm/8/2008-76 z 18. februára 2009 zrušil odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu odňatia možnosti odporkyne konať pred súdom, keďže dospel k názoru, že jej nebolo umožnené vyjadriť sa k výsledkom výsluchu sťažovateľa na pojednávaní, na ktorom neúčasť riadne ospravedlnila.

Okresný súd opätovne nariadil na prerokovanie námietok odporkyne pojednávanie na 20. apríl 2009, ktorého sa odporkyňa už zúčastnila. Okresný súd opätovne vyhodnotil jej

námietky ako nedôvodné, a preto rozsudkom č. k. 1 CbZm 18/07-100 z 20. apríla 2009 ponechal zmenkový platobný rozkaz v celom rozsahu v platnosti.

Odporkyňa podala 27. mája 2009 proti uvedenému rozsudku okresného súdu odvolanie, ktoré ale krajský súd uznesením č. k. 1 CoZm 13/2009-136 z 3. marca 2010 odmietol ako podané oneskorene.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) podal na základe podnetu odporkyne 24. mája 2010 v súlade s § 243e ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“) proti zmenkovému platobnému rozkazu a právoplatnému rozsudku okresného súdu č. k. 1 CbZm 18/07-100 z 20. apríla 2009 mimoriadne dovolanie. Generálny prokurátor odôvodnil mimoriadne dovolanie dvoma dôvodmi. Prvý dôvod spočíval v tom, že o vydaní zmenkového platobného rozkazu nerozhodol zákonný sudca, ale vyšší súdny úradník bez toho, aby boli splnené podmienky uvedené v zákone č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o súdnych úradníkoch“). Podľa názoru generálneho prokurátora vydal vyšší súdny úradník zmenkový platobný rozkaz bez poverenia sudcu, keďže takéto poverenie nebolo ani súčasťou spisu a ani rozvrhu práce súdu na kalendárny rok tak, ako to ukladá § 3 ods. 5 zákona o súdnych úradníkoch. Druhý dôvod spočíval v tom, že rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka nadobudlo právoplatnosť bez toho, aby bolo preskúmané zákonným spôsobom v zmysle vtedy platnej právnej úpravy podľa § 374 ods. 3 OSP.

Najvyšší súd mimoriadnemu dovolaniu vyhovel z dôvodu, že zmenkový platobný rozkaz nevydal zákonný sudca, keďže vyšší súdny úradník nemal potrebné poverenie sudcu na takýto úkon, a zároveň boli v konaní zistené také procesné vady (nemožnosť vyjadriť sa k dôkazom), ktoré viedli k tomu, že odporkyňa bola odňatá možnosť konať pred súdom. Najvyšší súd preto napadnutým uznesením zrušil zmenkový platobný rozkaz, rozsudok okresného súdu č. k. 1 CbZm 18/07-100 z 20. apríla 2009 potvrdzujúci zmenkový platobný rozkaz, ako aj uznesenie krajského súdu č. k. 1 CoZm 13/2009-136 z 3. marca 2010

odmietajúce odvolanie proti tomuto rozsudku a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu podal sťažovateľ sťažnosť ústavnému súdu, v ktorej navrhol, aby ju ústavný súd prijal na ďalšie konanie a rozhodol, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a tiež právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a aby napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zrušil. Zároveň sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol o predbežnom opatrení, ktorým by „*v súlade so zásadou hospodárnosti občianskeho súdneho konania*“ odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia najvyššieho súdu.

Podľa sťažovateľa napadnuté uznesenie najvyššieho súdu „*trpí v celistvosti nedostatkom skutkových a právnych záverov, v dôsledku čoho vykazuje znaky arbitrárneho rozhodnutia a nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov*“. Napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu sťažovateľ vyčíta tri zásadné nedostatky. Po prvé, najvyšší súd mal dospieť k „*objektívne nepravdivým*“ tvrdeniam o nedostatku existencie poverenia vyššieho súdneho úradníka potrebného na vydanie zmenkového platobného rozkazu. Po druhé, najvyšší súd nesprávne vyhodnotil procesné vady v konaní pred okresným súdom, a po tretie, najvyšší súd nemal vôbec pripustiť mimoriadne dovolanie podané s takým časovým odstupom od právoplatnosti rozsudku okresného súdu ponechávajúceho zmenkový platobný rozkaz v platnosti, navyše ak odporkyňa proti nemu nepodala včas odvolanie.

Ústavný súd vyzval 20. júla 2011 okresný súd na predloženie spisu sp. zn. 1 CbZm 18/97 a na vyjadrenie sa k sťažnosti, osobitne na zaujatie stanoviska k odôvodneniu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vo vzťahu k povereniu vyššieho súdneho úradníka.

Okresný súd vo vyjadrení z 27. júla 2011 uviedol, že poverenie pre vyššieho súdneho úradníka bolo vydané 28. februára 2007 a toto poverenie bolo súčasťou rozvrhu práce na rok 2007. Ďalej uviedol, že skutočnosť, že poverenie nebolo zverejnené na internete, hoci bolo skutočne vydané, nemožno hodnotiť tak, že rozhodnutie vydal vyšší súdny úradník bez

poverenia. Vyjadrenie okresného súdu bolo 8. augusta 2011 zaslané sťažovateľovi s výzvou na vyjadrenie.

Sťažovateľ vo svojom vyjadrení zo 17. augusta 2011 považoval vyjadrenie okresného súdu za podporujúce jeho sťažnosť a naďalej zotrval na svojom názore, že najvyšší súd rozhodol o mimoriadnom dovolaní tak, že porušil jeho v sťažnosti označené práva.

Ústavný súd vyzval 27. septembra 2011 na vyjadrenie sa k sťažnosti aj najvyšší súd.

Ústavnému súdu bol 3. novembra 2011 doručený návrh JUDr. J. S., predsedu obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, č. k. KP 4/2011-76, Nobs 131/2011 z 31. októbra 2011 označený ako „*Námietka predpojatosti voči sudcom Ústavného súdu Slovenskej republiky JUDr. Ľudmile Gajdošíkovej, JUDr. Ladislavovi Oroszovi a JUDr. Jánovi Lubymu*“ vo veci sťažnosti sťažovateľa. Uznesením ústavného súdu č. k. I. ÚS 161/2012-8 z 18. apríla 2012 bol návrh na začatie konania o vylúčení sudcov senátu IV. ÚS z výkonu ich sudcovskej funkcie odmietnutý z dôvodu, že nebol podpísaný navrhovateľom ani jeho zástupcom (návrh obsahoval iba podpis overujúci „Za správnosť vyhotovenia“ podpísaný H. F.). Od vznesenia námietok predpojatosti až do právoplatného rozhodnutia o nich nemohol IV. senát ústavného súdu vo veci konať.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd rozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav veci a aké skutkové zistenia a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmavať rozhodnutia všeobecných súdov z hľadiska svojvoľnosti, arbitrárnosti rozhodnutia, resp. jeho odôvodnenia. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom možno uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (I. ÚS 48/02).

Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní preskúmal sťažnosť z hľadiska toho, či ju nemožno považovať za zjavne neopodstatnenú.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Ústavný súd si pri výklade práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na spravodlivé súdne konanie, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo či už účastníka konania, procesnej strany v konaní alebo právo inej zainteresovanej osoby na rozhodnutie, ktorého dôvody vydania sú zjavné a zreteľné, pretože práve odôvodnenie rozhodnutia je zárukou toho, že výkon spravodlivosti nebude arbitrárny.

Podľa sťažovateľa je napadnuté uznesenie arbitrárne a nepreskúmateľné, pričom proti nemu namieta tri zásadné nedostatky.

Sťažovateľ najprv namietal, že najvyšší súd dospel k „objektívne nepravdivým“ tvrdeniam o nedostatku existencie poverenia vyššieho súdneho úradníka potrebného na vydanie zmenkového platobného rozkazu, a arbitrárne tak aplikoval § 3 ods. 5 zákona č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych úradníkoch“).

Podľa § 3 ods. 5 zákona o súdnych úradníkoch vyšší súdny úradník koná a rozhoduje na základe poverenia sudcu samostatne. Poverenie je súčasťou rozvrhu práce alebo súčasťou súdneho spisu.

Podľa § 50 ods. 3 zákonom č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov rozvrh práce spolu so stanoviskom sudcovskej rady sú verejne prístupné. Predseda príslušného súdu je povinný zabezpečiť rozvrh práce každému sudcovi tohto súdu. Každý má právo nazrieť do rozvrhu práce a robiť si z neho výpisy a odpisy.

Podľa § 11 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) č. 118/2005 Z. z. o náležitostiach rozvrhu práce predseda súdu zabezpečí, aby bol rozvrh práce spolu so stanoviskom sudcovskej rady zverejnený na internetovej stránke ministerstva... Predseda súdu taktiež zabezpečí zverejnenie všetkých dodatkov k rozvrhu práce na internetovej stránke ministerstva.

Najvyšší súd v napadnutom uznesení vychádzal z toho, že „podľa zverejneného rozvrhu práce Okresného súdu Bratislava V na rok 2007 (str. 39) mali byť poverenia sudcov dané vyšším súdnym úradníkom podľa zákona č. 549/2003 Z. z. súčasťou rozvrhu práce. Rozvrh práce Okresného súdu Bratislava V na rok 2007, zverejnený na internetovej stránke Ministerstva spravodlivosti SR, neobsahoval žiadne poverenie sudcu, dané vyššiemu súdnemu úradníkovi. Teda poverenie vyššej súdnej úradníčky, ktorá vydala napadnutý zmenkový platobný rozkaz tak, ako to namietal v mimoriadnom dovolaní generálny prokurátor, sa nenachádzalo ani v súdnom spise a nebolo ani súčasťou rozvrhu práce na rok 2007.“. Najvyšší súd z toho vyvodil, že rozsudok nebol vydaný zákonným sudcom.

Podľa sťažovateľa „Z poverenia zákonnej sudkyne JUDr. V. U. zo dňa 28. februára 2007 vyplýva, že s účinnosťou od 1. marca 2007 bolo vyššej súdnej úradníčke Mgr. V. J. v súlade s ust. § 5 a 6 Zákona o súdnych úradníkoch vydané poverenie vo veciach zapísaných do registra 1 Zm a 1 CbZm týkajúce sa okrem iného aj vydávania zmenkových (šekových) platobných rozkazov (bod 14 poverenia). Uvedené poverenie je v zmysle bodu 39 súčasťou rozvrhu práce Okresného súdu Bratislava V na rok 2007 a súčasne je uložené na súde pod zn. Spr 3291/06.“.

Najvyšší súd reagoval iba na časť námietok generálneho prokurátora v mimoriadnom dovolaní týkajúcich sa nedostatkov spojených s rozhodovaním vyššieho súdneho úradníka v tejto veci (ďalšia časť sa týkala nedostatočného preskúmania v opravnom postupe podľa ustanovení v tom čase platného Občianskeho súdneho poriadku). Najvyšší súd pritom vychádzal zo skutkovo ustáleného stavu, že poverenie nebolo súčasťou ani spisu a nebolo ani súčasťou zverejneného rozvrhu práce na rozhodujúce časové obdobie. Ústavný súd pripomína, že v zásade nie je oprávnený skúmať skutkové závery všeobecných súdov. Najvyšší súd založil svoju úvahu na tom, že poverenie sudcu dané vyššiemu súdnemu úradníkovi musí byť zverejnené na internetovej stránke ministerstva.

Úvaha najvyššieho súdu, podľa ktorej sa má právoplatné rozhodnutie vydané vyšším súdnym úradníkom zrušiť na základe mimoriadneho opravného prostriedku z toho dôvodu, že poverenie nebolo súčasťou spisu ani nebolo zverejnené v rozvrhu práce na internetovej stránke ministerstva, sa môže javiť ako formalistická, sankcionujúca účastníka konania za zlyhanie súdu v interných postupoch prezentácie rozvrhu práce, ktoré on sám nemôže ovplyvniť, ak by sa mala uplatniť aj vtedy, keď poverenie sudcu bolo skutočne dané a bolo aj zahrnuté v rozvrhu práce (získovanie čoho je však otázkou získavania skutkového stavu, ktoré neprislúcha ústavnému súdu), nebolo však zverejnené na internetovej stránke. Ústavný súd ale dodáva, že uvedená časť argumentácie najvyššieho súdu bola iba jedným z dôvodov, pre ktoré bol rozsudok okresného súdu ponechávajúci zmenkový platobný rozkaz v platnosti, ako aj samotný zmenkový platobný rozkaz napadnutým uznesením najvyššieho súdu zrušený, a sama osebe preto nepredstavovala jediný dôvod vedúci k zrušeniu týchto rozhodnutí. Preto aj v prípade, ak by ústavný súd považoval túto časť odôvodnenia

napadnutého uznesenia za ústavne neudržateľnú, naďalej by mohlo napadnuté uznesenie ako celok obsahovať dostatok ústavne udržateľných záverov, čo by naďalej mohlo viesť k záveru o nevyhnutnom odmietnutí sťažnosti. Ústavný súd v tejto súvislosti dodáva, že nie je jeho úlohou do detailov preskúmať prípad z pozície v okolnostiach prípadu aplikovaných právnych noriem ani opätovne podrobiť revízii napadnuté uznesenie so zámerom vylepšiť jeho odôvodnenie, prípadne zostaviť zoznam možných pochybení krajského súdu, ak tieto nemajú takú relevanciu, ktorá by mohla spochybniť ústavnú konformitu záverov napadnutého rozsudku s ústavou (IV. ÚS 270/09, IV. ÚS 27/2010, III. ÚS 165/2012).

Ďalšia námietka sťažovateľa smerovala proti tej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, v ktorej tento súd vychádza zo záveru o odňatí možnosti odporkyni konať pred súdom.

Podľa najvyššieho súdu z obsahu spisu vyplýva, že postupom súdu, ktorý predchádzal vydaniu rozsudku okresného súdu č. k. 1 CbZm 18/07-100 z 20. apríla 2009, bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom, a to najmä s ohľadom na dve okolnosti. Podľa najvyššieho súdu *„Z rozhodnutia odvolacieho súdu vyplynulo, že odporkyňa požiadala o odročenie pojednávania (určeného na 5. máj 2008, pozn.), preukázala, že mala vážny dôvod, pre ktorý sa na pojednávanie nedostavila, svoju neúčast riadne ospravedlnila a žiadala o odročenie pojednávania. Tým, že súd prvého stupňa konal a rozhodol v neprítomnosti riadne ospravedlnenej odporkyni, odňal odporkyni možnosť konať pred súdom a účinne sa brániť.“*. Ďalej najvyšší súd uviedol, že *„K ďalšej procesnej nesprávnosti došlo v dôsledku porušenia § 118 ods. 2 O. s. p. V zmysle tohto ustanovenia predseda senátu alebo samosudca podľa doterajších výsledkov konania uvedie, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné, ktoré právne významné skutkové tvrdenia zostali sporné a ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané a ktoré dôkazy súd nevykoná, aj keď ich účastníci navrhli. Obsah hore uvedenej zápisnice nedáva podklad pre záver, že súd prvého stupňa dôsledne postupoval podľa tohto ustanovenia citovaný § 118 ods. 2 O. s. p. ukladá súdu povinnosť oboznámiť účastníkov na pojednávaní s predbežným zhrnutím sporných a nesporných skutkových okolností a tiež s predbežným náhľadom súdu na to, ktoré z navrhnutých dôkazov treba vykonať a ktoré*

vykonané nebudú. Účastníkom konania sa tým má vytvoriť možnosť, aby tomu, s čím ich oboznámil súd, prispôsobili ich ďalší procesný postup v konaní... Táto procesná vada je dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne.“.

Podľa sťažovateľa nedosahuje pochybenie, ktoré najvyšší súd mimoriadnym dovolaním napadnutému rozsudku okresného súdu vyčíta, takú intenzitu, ktorá by v zmysle ním označenej judikatúry najvyššieho súdu (Zbierka rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky č. 39, ročník 1993) odôvodňovala záver vyhovieť mimoriadnemu dovolaniu. Zároveň odporkyňa mala mať možnosť uplatniť svoj vplyv na výsledku konania prostredníctvom odvolania, t. j. vyjadriť sa k výpovedi sťažovateľa z 5. mája 2008 a uviesť všetko, čo proti nej namieta. Sťažovateľ vo vzťahu k časti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu odôvodňujúcej porušenie § 118 ods. 2 OSP uvádza, že *„je nelogické, aby sa porušovateľ (najvyšší súd, pozn.) odvolával na skutočnosť, že odporkyňa bola odňatá možnosť konať pred súdom v súvislosti s tým, že súd nerešpektoval ust. § 118 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, pričom odporkyňa na predmetnom pojednávaní nebola prítomná. Rovnako sťažovateľ poukazuje na zápisnicu z pojednávania zo dňa 20. apríla 2009, kde súd práve s poukazom na ust. § 118 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku uviedol, že pre posúdenie včas podaných námietok nie je potrebné opätovne sťažovateľa, ktorý už bol vypočutý dňa 5. mája 2008 predvolávať. Na tomto pojednávaní mala odporkyňa možnosť vyjadriť sa k jeho výpovedi, uviesť k veci všetko, čo považovala za potrebné a tým ako účastník konania plne uplatniť svoj vplyv na výsledku konania.“.*

Ústavný súd považuje záver najvyššieho súdu v napadnutom uznesení za ústavne udržateľný, nevykazujúci znaky arbitrárnosti ani zjavnej neodôvodnenosti. Odôvodnenie napadnutého uznesenia dalo jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na to, akými úvahami sa súd spravoval pri rozhodovaní o mimoriadnom dovolaní. Najvyšší súd má právomoc posúdiť okolnosti prípadu, ako aj intenzitu porušenia procesných noriem, ktoré by mohli viesť k záveru o vyhovení mimoriadnemu opravnému prostriedku. Do tejto právomoci nemôže ústavný súd zasahovať, ak je vykonávaná ústavne udržateľným spôsobom. Rovnaký názor

zastáva ústavný súd aj voči tej časti argumentácie sťažovateľa, ktorá sa týka tvrdenej nesprávnej aplikácie § 118 OSP. Ústavný súd uvádza, že z reprodukovanej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu („*Obsah hore uvedenej zápisnice nedáva podklad pre záver...*“) nie je zrejmé, či ide o zápisnicu z pojednávania z 8. mája 2008, na ktorom nebola odporkyňa prítomná, alebo z pojednávania z 20. apríla 2009. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia je ale zjavné, že podstata argumentácie najvyššieho súdu spočívala v tom, že nedostatočné dokazovanie, resp. odňatie možnosti odporkyňi vyjadriť sa k výpovedi sťažovateľa uskutočnenej na pojednávaní, na ktorom nebola prítomná, nebolo „zhojené“ tým, že okresný súd následne zhrnul výsledky doterajšieho konania podľa § 118 ods. 2 OSP, navyše keď aj toto samotné zhrnutie považoval najvyšší súd za nedostatočné. Ani v tejto argumentácii nenachádza ústavný súd také znaky svojvôle alebo nedostatočného odôvodnenia, ktoré by odôvodňovali prijať sťažnosť na ďalšie konanie.

Vo svojej tretej námietke sťažovateľ uvádza, že najvyšší súd mal mimoriadne dovolanie považovať za neprípustné, a to vzhľadom na dlhší časový odstup od právoplatného rozhodnutia, ktoré bolo mimoriadnym dovolaním napadnuté, a vzhľadom na procesné štádium, v ktorom sa vec nachádzala. Podľa sťažovateľa „*Prvostupňový rozsudok 2 (rozsudok okresného súdu č. k. 1 CbZm 18/07-100 z 20. apríla 2009, pozn.), ktorý ponechal Zmenkový platobný rozkaz v platnosti, sa stal právoplatným dňa 26. mája 2009... Mimoriadne dovolanie bolo podané dňa 24. mája 2010, t.j. po roku od právoplatnosti Prvostupňového rozsudku 2 (rozsudok okresného súdu č. k. 1 CbZm 18/07-100 z 20. apríla 2009 ponechávajúcemu zmenkový platobný rozkaz v platnosti, pozn.), kedy už bola celá právna vec v poslednom štádiu konania v exekúcii. Tým, že Porušovateľ vyhovel Mimoriadnemu dovolaniu, zrušil všetky rozhodnutia, ktoré v tomto konaní boli vydané a celú vec vrátil do počiatočného štádia konania. Podľa názoru Sťažovateľa je nevyhnutné, aby aj procesné inštitúty zakotvené v Občianskom súdnom poriadku boli využívané ústavne konformným spôsobom, t.j. spôsobom, ktorý by nepredstavoval zásah do základných práv a slobôd. Sťažovateľ sa domnieva, že Porušovateľ tak nepostupoval, keď vyhovel Mimoriadnemu dovolaniu podanému na základe rozhodnutia o odmietnutí oneskorene podaného odvolania Odporkyne.*“. Zároveň sťažovateľ tvrdil, že

v dôsledku oneskoreného podania odvolania proti rozsudku okresného súdu č. k. 1 CbZm 18/07-100 z 20. apríla 2009 ponechávajúcim zmenkový platobný rozkaz v platnosti musí odporkyňa niest' procesné následky spojené so zmeškaním lehoty na odvolanie, pričom sťažovateľ za taký následok zjavne považuje to, že mimoriadne dovolanie by malo byť neprípustné.

Podľa § 243g OSP mimoriadne dovolanie podáva generálny prokurátor na dovolacom súde do jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia súdu. Ako uvádza sám sťažovateľ, rozsudok okresného súdu č. k. 1 CbZm 18/07-100 z 20. apríla 2009 nadobudol právoplatnosť 26. mája 2009 a mimoriadne dovolanie bolo generálnym prokurátorom podané 24. mája 2010. Uplatňovanie zákona v súdnom konaní a postup súdu v súlade s platným a účinným zákonom nemožno hodnotiť ako porušovanie základných ľudských práv (I. ÚS 84/08), a preto nie je táto námietka sťažovateľa opodstatnená.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. čl. 36 ods. 1 listiny) a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je taká príčinná súvislosť, ktorá by odôvodňovala prijatie sťažnosti na ďalšie konanie. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu obsahuje dostatok právnych záverov na jeho výrok a ústavný súd nezistil porušenie ústavnoprocených princípov konania pred týmto súdom, a tiež ani to, že by závery, ku ktorým dospel, boli svojvoľné alebo v zjavnom vzájomnom rozpore či urobené v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou. Samotná skutočnosť, že sa sťažovateľ s napadnutým uznesením najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho postupu, resp. rozhodnutia (II. ÚS 218/02, resp. I. ÚS 3/97).

Ústavný súd preto po predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa týkajúcu sa napadnutého uznesenia najvyššieho súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa aj ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v petite jeho sťažnosti a neprichádzalo už ani do úvahy rozhodovať o jeho návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. mája 2012